

Oponentský posudek na diplomovou práci Anety Kasalové Filosofická a psychologická problematika svobodné vůle, svobodná vůle a odpovědnost.

Autorka diplomové práce se v první a druhé části své práce zabývá podle vlastních slov z úvodu nastíněním filosofické a psychologické problematiky svobodné vůle u autorů, které si vybrala. Ve třetí části se zaměřuje na vztah mezi svobodnou vůlí a trestně právní odpovědností s tím, zda „vůbec má smysl se touto problematikou v rámci trestně právních věd zabývat.“

V první části své diplomové práce se autorka věnuje pojetí svobodné vůle u Erasma a Luthera, T.Hobbese, A.Schopenhauera a J.P.Sartra. V druhé části zmiňuje W. Jamese, E. Fromma, B.F.Skinnera. Ve třetí části nazvané Svobodná vůle a odpovědnost hledá autorka odpověď na otázku, co je odpovědnost a jaký je její význam pro právo, přičemž se ve své práci rozhodla zabývat se odpovědností trestní. V závěru své práce píše autorka, že se pokusila vystihnout složitost problematiky svobodné vůle, jak na poli filosofie a psychologie, tak na poli práva. U většiny zmiňovaných autorů lze podle autorky nalézt jakousi „skulinku“, která činí člověka odpovědným za své činy.

Téma diplomové práce, které si autorka vybrala, je nesmírně náročné na přehledné a inspirativní zpracování. To, co je možné ocenit, je její odvaha, s kterou se o to pokusila. Zároveň však takové zpracování vyžaduje mnohem hlubší vzdělání, které by se mohlo stát základem přesnější interpretace nejen pojmu svobodné vůle, ale i širších historicko-intelektuálních souvislostí jeho užití, včetně dopadu na sociální, politické, ekonomické i právní otázky a také by zabránilo autorce poněkud lehkovážnému posuzování názorů autorit, v čem s nimi souhlasí či nesouhlasí.

Nelze popřít autorčinu upřímnou snahu vyrovnat se s tématem, hlavně ve třetí části práce, kde se věnuje pojetí tématu spíše právnicky a ve které je například i teoretický výklad systémové teorie v souvislosti s tématem podán střízlivě.

Předkládanou práci navrhuji klasifikovat buď jako velmi dobrou nebo dobrou na základě průběhu obhajoby.

Doc.PhDr. Ivan Mucha, CSc.